

اصول

حسابداری ۱

مؤلفان:

عباسعلی اکبرپور مدرس دانشگاه

رضاعلی قربانی مدرس دانشگاه

سرشناسه	:	اکبرپور، عباسعلی، ۱۳۳۰-
عنوان و نام پدیدآور	:	اصول حسابداری ۱ / عباسعلی اکبرپور.
مشخصات نشر	:	آمل: وارث وا، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	:	۲۴۸ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۵۸۹۴-۴۴-۸-۱۰۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
موضوع	:	حسابداری — راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	:	حسابداری — آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
شناسه افزوده	:	قربانی، رضا علی، ۱۳۴۴-
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۱ ۱۶۷ الف ۲ ف / HF ۵۶۵۵
رده بندی دیویی	:	۶۵۷ / ۰۴۶۰۷۶
شماره کتابشناسی ملی	:	۲۸۱۰۹۷۶

~~~~~

اصول حسابداری ۱

مولفان: عباسعلی اکبرپور - رضا علی قربانی

تایپ و صفحه‌آرایی: مریم احمدی

طرح جلد: رضا قربانی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۱

چاپ و صحافی: متا چاپ

شمارگان: ۲۰۰۰

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

انتشارات وارث وا

۰۹۱۱ ۱۲۷ ۶۶۱۰ - ۰۱۲۱ ۲۲۶۸۷۰۹

فهرست

صفحه	عنوان
۱۱	مقدمه
	فصل اول:
۱۴	تاریخچه و سیر تحول حسابداری
۱۶	ماهیت حسابداری
۱۷	سیستم حسابداری
۱۸	پردازش اطلاعات
۲۰	تعریف حسابداری
۲۰	ماهیت و ویژگیهای اطلاعات حسابداری
۲۱	خود آزمایی فصل اول
	فصل دوم:
۲۴	مراحل حسابداری
۲۴	مفهوم حساب
۲۶	فعالتهای مالی یک موسسه
۲۶	مبادله تجاری
۲۶	هدف از تدوین اصول پذیرفته شده حسابداری
۳۰	گروههای ذینفع از اطلاعات حسابداری
۳۲	واحدهای اقتصادی
۳۲	طبقه بندی واحدهای اقتصادی

۳۵	رشته‌های حسابداری
۳۷	خود آزمایی فصل دوم

فصل سوم :

۴۰	معادله حسابداری
۴۳	دفتر داری :
۴۴	بدهکار یا بستانکار کردن حسابها در ترازنامه
۴۷	ترازنامه (صورت وضعیت مالی)
۵۰	تأثیر فعالیتهای مالی بر معادله حسابداری
۵۳	خود آزمایی فصل ۳
۵۴	مسائل: فصل ۳

فصل چهارم :

۶۰	گزارشهای مالی
۶۱	صورتحساب سود و زیان
۶۴	صورتحساب سرمایه
۶۷	شماره گذاری حسابها
۶۹	خود آزمایی فصل ۴
۷۰	مسائل: فصل ۴

فصل ۵ :

۷۴	دفتر روزنامه و دفتر کل
۷۴	دلایل استفاده از دفتر روزنامه
۷۵	انواع دفتر روزنامه
۷۶	دفاتر روزنامه اختصاصی

۷۷	..... مراحل ثبت فعالیتهای مالی در دفتر روزنامه عمومی
۸۰	..... دفتر کل
۸۱	..... مراحل نقل اعداد از دفتر روزنامه به حسابهای مربوط در دفتر کل :
۸۵	..... ثبت معاملات در دفتر روزنامه چهار ستونی :
۸۶	..... مفهوم تراز آزمایشی
۸۷	..... الف تراز آزمایشی دو ستونی
۸۸	..... ب تراز آزمایشی چهار ستونی
۸۹	..... سند حسابداری
۹۰	..... دفتر معین
۹۴	..... خود آزمایی فصل ۵
۹۶	..... مسائل فصل ۵
	..... فصل ۶ :
۱۰۴	..... کشف اشتباهات و چگونگی تصحیح حسابها
۱۰۴	..... الف اشتباهاتی که موجب عدم توازن ستونهای تراز آزمایشی میشوند
۱۰۵	..... ب اشتباهاتی که در توازن ستونهای تراز آزمایشی بدون تأثیرند :
۱۰۶	..... تصحیح اشتباهات
۱۰۸	..... کشف اشتباهات در دوره مالی بعد
۱۰۹	..... خود آزمایی فصل ۶
۱۱۰	..... مسائل : فصل ۶
	..... فصل ۷ :
۱۱۴	..... فرایند اصلاح حسابها در پایان سال مالی
۱۱۵	..... الف - پیش پرداختهای هزینه

- ب- پیش دریافت درآمد ۱۲۱
- ج- هزینه های ثبت نشده ۱۲۳
- د- درآمدهای ثبت نشده ۱۲۴
- الف ثبت پیش پرداختهای هزینه در بدهکار هزینه ۱۲۴
- ب ثبت پیش دریافت درآمد در بستانکار حساب درآمد ۱۲۶
- تراز آزمایشی تعدیل شده ۱۲۸
- خود آزمایی فصل ۷ ..... ۱۲۹
- مسائل: فصل ۷ ..... ۱۳۰

فصل ۸ :

- کاربرگ، فرایند بستن حسابها و تکمیل چرخه حسابداری ۱۳۴
- الف- فرایند بستن حسابهای سود و زیانی ۱۳۶
- ب فرایند بستن حسابهای دائمی ۱۴۰
- افتتاح حسابهای دائمی در ابتدای سال جدید در دفاتر مالی جدید ۱۴۳
- چرخه حسابداری ۱۴۴
- خودآزمایی فصل ۸ ..... ۱۴۶
- مسائل: فصل ۸ ..... ۱۴۷

فصل ۹ :

- حسابداری خرید و فروش کالا ۱۵۲
- الف: سیستم ثبت دائمی موجودی کالا ۱۵۲
- ب: سیستم ثبت ادواری موجودی کالا ۱۵۴
- هزینه حمل کالای خریداری شده ۱۵۸
- برگشت از خرید ۱۵۸

۱۵۹	.....حسابداری فروش کالا
۱۶۰	.....برگشت از فروش
۱۶۱	.....انواع تخفیف در موسسات تجاری و بازرگانی
۱۶۵	.....صورت سود و زیان :
۱۶۷	.....خودآزمایی فصل ۹
۱۶۸	.....مسائل فصل ۹

فصل ۱۰ :

۱۷۸	.....ارزیابی موجودی کالا در پایان دوره مالی
۱۹۰	.....اولین صادره از اولین وارده در سیستم ثبت ادواری
۱۹۱	.....اولین صادره از اولین وارده در سیستم ثبت دائمی
۱۹۲	.....محاسبه بهای تمام شده کالای فروش رفته در روش fifo :
۱۹۵	.....روش اولین صادره از آخرین وارده در سیستم ثبت ادواری
۱۹۶	.....روش اولین صادره از آخرین وارده در سیستم ثبت دائمی
۱۹۸	.....نحوه محاسبه بهای تمام شده کالای فروش رفته در روش lifo
۱۹۹	.....خلاصه ارزیابی و نتیجه گیری روش ها
۲۰۲	.....خود آزمایی فصل ۱۰
۲۰۲	.....مسائل فصل ۱۰

فصل ۱۱ :

۲۰۵۶	.....حسابداری اسناد تجاری و بهره
۲۱۰	.....نزول کردن اسناد
۲۱۳	.....عدم پرداخت وجه سند در سررسید
۲۱۵	.....اسناد با بهره

۲۱۵	..... نزول کردن اسناد یا بهره
۲۱۶۷	..... خود آزمایی فصل ۱۱
۲۱۷	..... مسائل فصل ۱۱

فصل ۱۲ :

۲۲۰	..... مطالبات مشکوک الوصول
۲۲۲	..... روش ایجاد ذخیره
۲۲۷	..... تعدیل حساب ذخیره مطالبات مشکوک الوصول
۲۲۸	..... استهلاك داراییهای ثابت
۲۲۹	..... روشهای محاسبه استهلاك
۲۲۹	..... روش خط مستقیم
۲۳۰	..... روش تعداد واحد محصول تولید شده
۲۳۰	..... روش مجموع سنوات
۲۳۱	..... روش موازنه نزولی استهلاك (یا روش مضاعف)
۲۳۳	..... خود آزمایی فصل ۱۲
۲۳۴	..... مسائل فصل ۱۲
۲۳۴۷	..... تستهای چهارگزینه‌ای
۲۴۸	..... فهرست منابع و مآخذ

مقدمه:

سپاس بی‌کران خداوند عز و جل که توفیق این خدمت اندک را به ما عنایت فرمود.

مطالب کتاب براساس منابع و مأخذ معتبر و بر مبنای اصول و موازین حسابداری تهیه و تدوین شده است. محتوای کتاب دوازده فصل را تشکیل می‌دهد که سه فصل اول ما را با مبنای و مفاهیم اساسی حسابداری و تجزیه و تحلیل فعالیت‌های مالی آشنا می‌کند. پنج فصل بعدی با موسسات خدماتی و نحوه ثبت عملیات مالی در دفاتر قانونی و همچنین تهیه و تنظیم گزارش‌های مالی آشنا می‌شویم. فصل ۹ و ۱۰ در ارتباط با موسسات تجاری و بازرگانی است که فعالیت‌های مالی اینگونه موسسات را از نظر نگهداری کالا و همچنین ارزشیابی موجودی کالا را که نقش اساسی در تعیین سود ناوبره دارد مورد بحث قرار می‌دهد. و در فصول ۱۱ و ۱۲ با اسناد تجاری، مطالبات مشکوک‌الوصول، روش‌های محاسبه مطالبات مشکوک‌الوصول، تحصیل دارائیه‌های ثابت و روش‌های محاسبه استهلاک دارائیه‌های ثابت آشنا می‌شویم.

به طور کلی سعی شده است که مطالب کتاب ساده و قابل فهم باشد تا دانشجویان عزیز بتوانند با اصول و موازین حسابداری بیشتر آشنا شوند.

از آقای رویان ریاست محترم مرکز علمی- کاربردی ساخا آمل که در چاپ کتاب همکاری داشتند تشکر و قدردانی بعمل می آید.

در خاتمه موجب اطمینان خواهد بود که صاحب نظران و اساتید ارجمند با راهنمایی خود در جهت رفع نواقص موجود، ما را در این راستا یاری فرمایند.

عباسعلی اکبرپور

رضاعلی قربانی

ghorbani.rezaali@gmail.com

Akbarpoor.abbasali@gmail.com